

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (RP 119/2022 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Timo-Jaakko Uotila, arbets- och näringsministeriet
- affärsområdesdirektör Juuso Heinilä, Finnvera Abp
- direktör Petri Vuorio, Finlands näringsliv rf
- ekonomisk expert Petri Malinen, Företagarna i Finland rf
- Director, Financial Services Tuomas Haapakoski, Teknologiindustrin rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- utrikesministeriet
- Finanssiala ry.

Inget yttrande av

- justitieministeriet
- finansministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning ändras så att Finnvera Abp vid behov kan täcka kreditrisken även genom andra åtgärder än exportgaranti och fartygs garanti. Det är motiverat att täcka kreditrisken också på andra sätt än genom beviljande av exportgarantier för att effektivisera Finnverakoncernens interna process. När det gäller skyddet mot ränterisk föreslås det att bolaget i fråga om krediter med fast ränta ska kunna administrera ränteriskerna också på annat sätt än genom ränteutjämning. Ändringarna är motiverade för att metoder som bättre lämpar sig för hanteringen av ränterisken särskilt i samband med direkta exportkrediter ska kunna användas.

Betänkande EkUB 32/2022 rd

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 november 2022.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Bakgrund och mål

Enligt propositionen kan Exportkredit Ab, som hör till Finnverakoncernen, i fortsättningen erbjuda finländska exportföretags utländska köpare direkta exportkrediter så att Finnvera Abp garanterar de risker som är förenade med krediten och är agent för kreditgivaren. Syftet med förslaget är att avhjälpa en marknadsbrist i fråga om mindre exportkrediter och att ordna finansiering särskilt för små och medelstora företag och mid cap-företag i situationer där exportkredit inte kan ordnas via banker.

Förslaget baserar sig på ett beslut vid regeringens ramförhandlingar våren 2021, enligt vilket Finnvera Abp:s exportfinansieringsprodukter för små och medelstora företag ska utvecklas så att direkta köparkrediter tas i bruk.

Ekonomiutskottet anser att propositionen är motiverad och tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar.

Bedömning av de viktigaste förslagen

Möjlighet att bevilja direkta exportkrediter

Enligt gällande lagstiftning beviljas exportkrediterna av Finlands Exportkredit Ab, som hör till Finnverakoncernen. Säkerheten för krediten utgörs av en exportgaranti eller fartygsgaranti som beviljas av Finnvera. Bankerna fungerar som kreditförmedlare och har en betydande operativ roll bland annat när det gäller att identifiera kunder, upprätta kredithandlingar, förvalta krediter och sköta penningtransaktionerna i praktiken. Bankernas exportkreditverksamhet har dock under de senaste åren främst fokuserat på stora exportkrediter och stora företag vars finansieringsprojekt de konkurrerar om. Däremot har bankernas intresse för mindre exportkrediter minskat. Det har inverkat negativt särskilt på tillgången till exportkrediter på mindre än 20 miljoner euro samt på finländska små och medelstora företags och mid cap-företags exportprojekt. Samtidigt har också dessa företags tillväxt och internationalisering försvårats.

Ekonomiutskottet anser att förslaget om att små exportkrediter kan erbjudas direkt till finländska företags utländska köpare är motiverat. Direkta exportkrediter erbjuder exportföretagen en finansieringskanal som är oberoende av bankerna i en situation med marknadsbrist. Reformen är viktig också därför att flera av de främsta konkurrentländerna redan har fungerande nationella system särskilt för små exportkrediter. Utskottet påpekar att den föreslagna direkta kreditgivningen bör begränsas till situationer där det råder en genuin marknadsbrist och motsvarande finansiering inte kan fås via kommersiella finansinstitut. Utskottet konstaterar vidare att när direkta exportkrediter beviljas ska relevanta verksamhetsprinciper inom branschen följas vid bedömningen av risker och kunder. Samtidigt ska köparkrediterna enligt den nya lagstiftningen vara konkurrenskraf-

Betänkande EkUB 32/2022 rd

tiga i fråga om processer och prissättning jämfört med motsvarande exportkreditarrangemang i konkurrentländerna.

Finnvera får ett bredare urval av metoder för att hantera ränte- och kreditrisker

Förslaget utvidgar också Finnveras metodarsenal för hantering av ränte- och kreditrisker. Exempelvis kan ränterisken täckas genom ett ränteswapavtal på den internationella kapitalmarknaden, vilket ofta är betydligt mer fungerande och effektivt när det gäller små exportkrediter. Utskottet anser att förslaget är motiverat också till denna del.

Sammanfattande synpunkter

Ekonomiutskottet välkomnar att finländska små och medelstora företag och mid cap-företag får exportstöd på det föreslagna sättet. Utskottet understryker att den direkta kreditgivningen ska begränsas till situationer där det råder en genuin marknadsbrist och motsvarande finansiering inte kan fås via kommersiella finansinstitut. Dessutom är det viktigt att systematiskt följa utvecklingen av de kreditförluster som kan följa av de direkta exportkrediterna samt bevaka hur väl kredit- och ränteriskerna har hanterats.

Utskottet konstaterar att reformen väsentligt kan förbättra förutsättningarna för små och medelstora företags export. De små och medelstora företagens andel av den totala exporten är klart mindre i Finland än i många jämförelseländer, däribland Sverige och Danmark. Med tanke på Finlands ekonomiska tillväxt, konkurrenskraft och kristålighet är det väsentligt att också små och medelstora företag och mindre exportprojekt har förutsättningar att klara sig på den internationella marknaden. Utskottet anser att förslaget bidrar till att uppmuntra finländska små och medelstora företag och mid cap-företag att utveckla innovationer och marknadsföra dem också på den internationella marknaden. Ekonomiutskottet anser att reformen behövs också för att många finländska små och medelstora företag söker nya ersättande marknader på grund av de marknadsförändringar som orsakats av brexit och Rysslands anfallskrig.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 119/2022 rd utan ändringar.

Betänkande EkUB 32/2022 rd

Helsingfors 9.12.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sanni Grahn-Laasonen saml
vice ordförande Katri Kulmuni cent
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Mari Holopainen gröna
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Eeva Kalli cent
medlem Pia Kauma saml
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Minna Reijonen saf
medlem Janne Sankelo saml
medlem Hussein al-Tae sd
medlem Veikko Vallin saf
medlem Tuula Väättäinen sd
medlem Johannes Yrttiaho vänst
ersättare Juha Mäenpää saf.

Sekreterare var

utskottsråd Johanna Rihto-Kekkonen.